

ENEGA OD LETOŠNJIH NAJBOLJŠIH VZPONOV NA SVETU JE V ANDIH OPRAVIL PAVLE KOZJEK

PRVENSTVENA SMER NA ŠESTTISOČAK

MARJAN RAZTRESEN

Pavle Kozjek, vrhunski slovenski alpinist iz Ljubljane, je po svojih lanskoletnih »dirkah« po Severni steni Triglava in po vzponu brez uporabe dodatnega kisika s severne, tibetanske strani na najvišjo goro sveta, na Mount Everest, dosegel svoj letošnji največji plezalski uspeh: v rekordnem času devetih ur za vzpon in sestop je 20. julija preplezal prvenstveno smer v dotlej deviški steni 6345 metrov visokega Chopicalquiija v perujski Cordilleri Blanci. Plezal je sam in le z najnujnejšo opremo – s seboj ni vzel niti nahrbtnika, ampak poleg 40 metrov tenke vrvi, ki je bila pravzaprav prusikova vrv, ter nekaj klinov in vponk le še aluminijasto »astronavtsko« folijo, če bi se vreme iznenada bistveno poslabšalo in bi moral bivakirati, čutaro s tričetr litra pljače in fotografski aparat, vso to »opremo« pa je obesil na plezalni pas. Že dolgo je namreč trdno prepričan, da je treba v teh gorah zaradi v led ujetega kamenja plezanje začeti sredi noči ter potem opraviti začeto delo hitro, po možnosti sam, vendar »opremljen« s potrebnimi znanji in izkušnjami.

USPEH V DRUGEM POSKUSU

Zamisel o plezanju v deviški severni steni Chopicalquiija je Pavle Kozjek negoval pet let, od svojega (in Kresalovega) prvenstvenega vzpona v vzhodni steni Chacararaja (6001 meter), »ko smo gledali mogočno steno Chopicalquiija, ki se dviga nasproti Chacararajeve stene«. Skorajda se mu ni bilo treba bati, da bi mu kdo izpred nosa vzel prvenstvo v tej steni – pa tudi če bi mu ga, je v Cordilleri Blanci še veliko nepreplezanih mogočnih sten, ki se jih še ni nihče lotil, ker so težko dostopne, zahtevne in odmaknjene od običajnih poti.

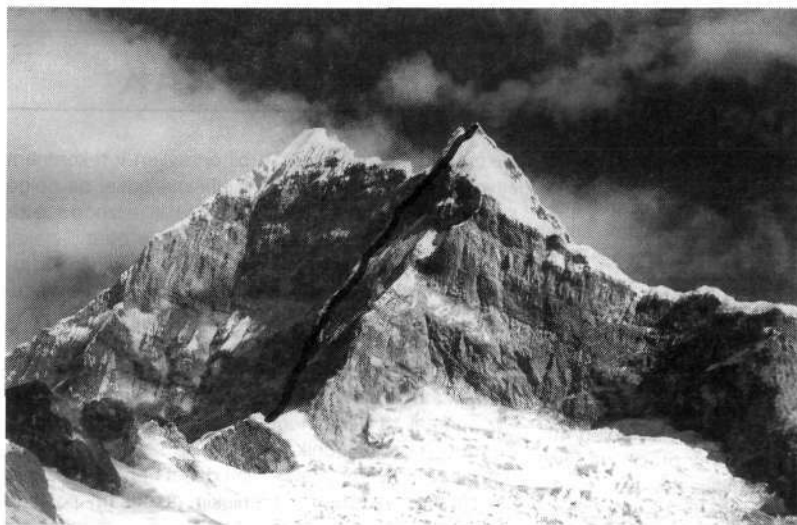
Celoten Kozjekov podvig je bil opravljen v rekordnem času: 7. julija je plezalec iz Ljubljane odšel na dolgo pot, bil že dva dni pozneje v Huarazu, ki je izhodišče za vzpone v Cordilleri Blanci, do 12. julija opravil nekaj aklimatizacijskih vzponov po okoliških vrhovih in 13. julija odšel proti steni Chopicalquiija. Čeprav je bilo vreme v primerjavi z lanskoletnim, ko ga je krojil el niño, letos razmeroma ugodno, je Kozjek v steni vendarle našel drugačno stanje, kot ga je pričakoval: stene so bile nenavadno kopne in skalnate in ledeniki zelo razbiti, kar pomeni za samotnega alpinista veliko nevarnost. Za prehod prek ledenika do vznožja severne stene je naš plezalec potreboval več kot deset ur hoje, plezanja čez serake in izogibanja ledeniškim razpokam, posledica tega pa je bila preutrujenost. Po tej hudi ledeniški izkušnji je Slovenec bivakiral pod steno, naslednje jutro, 14. julija, pa se je odločil vrniti v Huaraz; ta zapreka se mu je pokazala kot opozorilo, naj ne izziva usode, zato se je tudi odločil za vrnitev po varnejšem in lažje prehodnem ledeniku pod severozahodnim grebenom gore.

Tri dni je v Huarazu počival in delal načrte, 19. julija pa je skupaj z **Jožetom Cajzekom**, ki se mu je tam pridružil, odšel pod severno steno »svoje« gore, kjer sta alpinista postavila šotor. Bila je še trda noč, ko je Pavle Kozjek 20. julija kmalu po četrti jutranji uri začel plezati. Še ponoči je preplezal del stene, ki je bila uklenjena v led, dopoldne pa je tudi imel srečo, da v steno zaradi megle ni sijalo sonce, ki bi stalilo led ter sprožilo kano-nado smrtno nevarnih skal in velikih kosov ledu. Kljub slabi orientaciji zaradi megle naš plezalec v steni ni imel težav, kajti steno si je poprej iz doline natančno ogledal.

Avtoportret Pavleta Kozjeka pred »njegovo« goro in »njegovo« smerjo v Chopicalquiiji

Foto: Pavle Kozjek

Kozjekova prvenstvena smer Mirton Novice Extreme v severni steni Chopicalquiya v perujskih Andih

Skoraj do previsnih serakov že visoko v steni pravzaprav ni bilo prevelikih plezalskih zapletov; še največje so bile pod temi seraki, labilno nagradenimi in napihanimi gigantskimi bloki ledu in snega, kjer je moral preplezati previsni kot med skalo in ledom, kar je bil ključ za to smer, čemur so sledile granitne plošče, neprehodnim serakom pa se je izognil s plezanjem kakšnih sto metrov iz smeri. Od tod je svojo strmo pot nadaljeval na greben in po njem do severnega 6050

metrov visokega vrha gore, do koder je od šotorčka potreboval manj kot pet ur plezanja. Nemara bi od tod poskusil po grebenu priti še na glavni vrh Chopicalquiya, če ne bi bil veskozi ovešen z opastmi in izrazito nevaren. Potem ko je z vrha fotografiral, kar je bilo zaradi meglenega vremena mogoče, se je po isti smeri v štirih urah vrnil v vzhodno gore.

ŠTEVILNI IZJEMNI CILJI

Svojo prvenstveno smer je imenoval po svojih dveh sponzorjih Mirton Novice Extreme. To je v velikih stenah Andov četrta prvenstvena smer Pavleta Kozjeka, ki šteje med svoje dosedanje najboljše vzpone prvenstveni smeri v vzhodni steni patagonskega Cerro Torreja in v južnem stebru tibetanskega osemtisočaka Šiše Pangme ter vzpone na vrhove štirih osemtisočakov, tudi plezanje na »strepo sveta«, na Mount Everest, brez uporabe dodatnega kisika.

V Huarazu so poznavalci razmer že ob njegovem prihodu z gore vedeli, kaj je Slovenec preplezal. Dopisnik revije Desnivel je z njim opravil intervju in mu med drugim izrazil pohvalo: Slovenci so, je dejal, zaradi izjemnih vzponov v zadnjih letih številka ena v Cordilieri in v Andih nasploh.

Skoraj mimogrede je Pavle Kozjek, potem ko je še precej hitreje, kot je načrtoval, preplezal »svojo« steno na »svoji« gori, zbral nekaj podatkov o gorah v tem pogorju in še predvsem o stenah velikih razsežnosti, tudi navpičnih in deloma previsnih, ki se jih doslej še ni nihče lotil in ki bodo kdaj v prihodnje prelepi cilji vrhunskih plezalcev, vanje pa bi bilo po Kozjekovem mnenju vredno organizirati celo kakšno odpravo ambicioznih slovenskih plezalcev. Posnel je več fotografij šestisočakov in predvsem zanimivih sten, ki se penejo do njihovih vrhov in kjer alpinisti doslej še niso potegnili nobene plezalne smeri. Te fotografije bodo nemara spodbudile naše plezalce, da se bodo v teh stenah odločili pustiti slovenske plezalske sledove.

Goram

ZVONKO ČEMAŽAR

*Tako, kot na morju mornar
preda se objemu valov
v tišini in kadar vihar
zaganja se prav do bregov,
gorjanec po gorah hlepi,
kjer sredi razbičanih sten
življenje do kraja dojame,
kot tisti mornar sredi pen
valovja, ki vsega prevzame,
da vzdržno le k cilju hiti.*

*Kdo ni si še želel morjā,
vrtinčenja besnih valov;
nad njim veličina neba
kot tajni nevidni pokrov –
tako se po gorah hlepi,
kjer vsaka je skala kristal,
valovi pa lepe so sanje,
ki družijo skale in val,
da vsi potopijo se vanje.
Tako se po gorah hlepi.*